

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/1065/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114213941
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4114213941.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a členov senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, v právnej veci žalobcu: TELERVIS PLUS a.s., so sídlom Staré Grunty 7, Bratislava, IČO: 35 717 769, zastúpený JUDr. Alanom Strelákom, advokátom so sídlom v Bratislave, Na Vršku 12, proti žalovaným: 1. O. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., C. XXX/XX, 2. A. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., C. XXX/XX, o zaplatenie 514,08 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 10. septembra 2015 č.k. 25C/152/2014-61, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 10. septembra 2015 č.k. 25C/152/2014-61 (napadnutý rozsudok) zamietol žalobu a žalovaným nepriznal náhradu trov konania. Uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou dňa 07.05.2014 domáhal voči žalovaným zaplatenia sumy 664,08 eura s úrokom z omeškania z titulu nesplatenia zmluvy o úvere. Súd prvej inštancie v časti o zaplatenie 150 eur konanie zastavil a vo zvyšku ohľadne sumy 514,08 eura návrh zamietol z dôvodu premlčania návrhu. Na základe odvolania žalobcu, ktorý namietal spočívanie premlčacej lehoty Krajský súd v Nitre rozhodnutie Okresného súdu v zamietajúcej časti zrušil, z dôvodu nedostatočného odôvodnenia premlčania.

2. Do prvého rozhodnutia súd prvej inštancie zistil, že žalobca so žalovanými uzavrel zmluvu o úvere dňa 05.04.2009, na základe ktorého im poskytol sumu 750 eur. V trinástich splátkach mali žalovaní uhradiť sumu 1.267,50 eura, uhradili iba sumu 603,42 eura. Ďalšie splátky aj napriek výzve neuhradili. V zmysle zmluvy si žalobca uplatňoval sumu 664,08 eura z titulu nesplateného úveru, paušálnu sumu nákladov, úrok z omeškania vo výške 9 % zo sumy 664,08 eura od 15.01.2010 do zaplatenia. V často o zaplatenie sumy 150 eur zobrať navrhovateľ návrh späť pred začatím pojednávania. Žalovaní namietali premlčanie návrhu.

3. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalobca sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že dlh žalovaných sa stal splatný 14.01.2010 a premlčacia doba začala plynúť od 15.01.2015 v trvaní troch rokov. Od 15.12.2011, teda podania návrhu na rozhodcovský súd až do dňa 03.01.2014, právoplatného zastavenia exekučného konania, uznesením zo dňa 17.09.2013 premlčacia doba spočívala a teda neuplynula do podania návrhu.

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 3 ods. 1, § 51, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 5, § 54 ods. 1, 2, § 101, § 112 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3, § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a poukázal na to, že široká ochrana spotrebiteľa je garantovaná už smernicou Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých praktikách v spotrebiteľských zmluvách, ktoré sa spotrebiteľom predkladajú tak, že sú predformulované a spotrebiteľ spravidla ich obsah nemení. Ochrana spotrebiteľa

pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami z úradnej moci súdu sa tak týka rozmanitých zmluvných vzťahov, vrátane úverov, ktoré nemožno zaradiť do kategórie spotrebiteľských úverov, teda spotrebiteľ má právo na ochranu voči neprijateľným zmluvným podmienkam, aj tým ktoré nie sú v Občianskom zákonníku, alebo zákone o spotrebiteľských úveroch kogentne upravené tak ako je tomu v súčasnosti.

5. Vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy v postavení dodávateľa a spotrebiteľa ako aj vzhľadom na tzv. formulárový typ zmluvy, keď spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, je potrebné na takýto právny vzťah aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákona o ochrane spotrebiteľa. Mal za to, že je príkry rozpor medzi podmienkami, ktoré pre žalovaných zo zmluvy vyplývajú v prípade, že by išlo o obchodnoprávny vzťah, a ak by išlo o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle Občianskeho zákonníka, keďže podľa Obchodného zákonníka sú obchodné podmienky prísnejšie ako podľa Občianskeho zákonníka, napr. ohľadne premlčania, výšky úrokov, zmluvnej pokuty. Z obsahu zmluvy tiež nevyplýva žiaden logický právny záver, prečo by mala byť zmluva uzatváraná podľa Obchodného zákonníka. Žalovaní neboli podnikatelia, peniaze neboli poskytované pre podnikateľské účely. Občiansky zákonník má dostatočné množstvo ustanovení, ktoré v plnej miere mali možnosť upraviť vzťahy medzi účastníkmi, konkrétne § 657 a nasl. O.z.. Spory týkajúce sa zmlúv o spotrebiteľských úveroch sú občianskoprávnymi vecami a podstata vzťahu založeného poskytnutím spotrebiteľského úveru je občianskoprávna.

6. Vzťah medzi stranami sporu posudzoval podľa Občianskeho zákonníka. Skutočnosť, že pre žalovaných ako spotrebiteľov je výhodnejšie Občianske právo potvrdzuje aj rozsudok NS SR sp. zn. 3 MCdo 12/2014 zo dňa 21.04.2015. Spotrebiteľský charakter zmluvy predurčuje aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka aj na posúdenie premlčania i z právneho vzťahu, ktorý je podľa Obchodného zákonníka absolútny obchod. Na ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa prihliada súd i v prípade zmluvných vzťahov vzniknutých pred kodifikáciou uvedeného zákonného ustanovenia. Podľa § 52 ods. 2 veta tretia O.z. všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto normy nadobudli účinnosť 01.05.2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Aj v prípade pochybností o obsahu zmlúv platí výklad pre spotrebiteľa priaznivejší.

7. V danom prípade strany sporu uzatvorili z hľadiska podstatných náležitostí spotrebiteľskú zmluvu - úver podľa zákona č. 129/2010 Z.z.. Ide o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahuje ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonník ako aj ust. osobitného zákona o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy v postavení dodávateľa a spotrebiteľa ako aj vzhľadom na tzv. formulárový typ zmluvy, keď spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, je potrebné na tento právny vzťah aplikovať aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákona o ochrane spotrebiteľa.

8. Námietku premlčania tak posudzoval podľa Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba je trojročná. Listom zo dňa 20.05.2010 žalobca zosplatnil dlh žalovaných ku dňu 14.01.2010. Od nasledujúceho dňa po splatnosti dlhu žalovaných začala plynúť premlčacia doba, teda od 15.01.2010 s čím sa stotožnil aj žalobca. Žaloba bola podaná dňa 07.05.2014, teda po štyroch rokoch, troch mesiacoch a 23 dňoch. Počas uplatnenia práva na súde či inom príslušnom orgáne a ak sa začatím konaní riadne pokračuje premlčacia doba spočíva, neplynie. Návrh na rozhodcovský súd bol podaný dňa 15.12.2011 a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 21.6.2012, ubehlo tak šesť mesiacov a 6 dní. Návrh na exekúciu bol podaný 27.11.2012 a právoplatne bola žiadosť o vydanie poverenia zamietnutá exekučným súdom dňa 19.03.2013, ubehli tak tri mesiace a 20 dní. Rozhodcovské konanie a exekučné konanie do doby od kedy žalobca vedel, že nebude vydané poverenie uplynulo deväť mesiacov a 26 dní. Odrátajúc túto dobu od doby začatia plynutia premlčacej doby po podanie žaloby ostala doba troch rokov, piatich mesiacov a 26 dní. Ubehla tak premlčacia doba na podanie žaloby a na základe námietky premlčania súd návrh v sume 514,08 eura zamietol. Súd do doby spočívania premlčacej doby nezahrnul obdobie medzi skončeným rozhodcovským konaním a začatím exekučného konania, keďže v tejto dobe sa žiadne konanie nevedlo, resp. nebol uplatnený nárok. Do spočívajúcej doby nezahrnul ani obdobie po právoplatnom odmietnutí vydania poverenia, pretože po právoplatnosti tohto rozhodnutia žalobca vedel, že konanie za účelom uplatnenia si predmetného práva ďalej riadne pokračovať nebude a súd poverenie k rozhodcovskému rozsudku nevydá. Z právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia žalobca vedel, že rozhodcovský rozsudok je nulitný akt nezakladajúci prekážku následného

prejednania a rozhodnutia veci všeobecným súdom. Nebolo pritom možné o nároku žalobcu rozhodnúť res judicata (rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoE/308/2011 zo dňa 31.05.2012) a tak vlastne neprebíhalo žiadne konania na uplatnenie predmetného práva.

9. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že vec prejednal dňa 10.09.2015 od 10.00 hod do 10.40 hod. Po rozhodnutí veci súdom bol sudcovi doručený návrh na čiastočné späťvzatie návrhu v sume 367,50 eura. Právny zástupca žalobcu na súd doručil podanie dňa 10.09.2015 o 9,32 hod. emailom bez zaručeného elektronického podpisu. Asistentke sudcu bol email doručený 10.30 hod.. Počas pojednávania asistentka ani sudca neboli o tomto emaily oboznámení, čo nie je ani možné. Preto rozhodol bez vedomosti o čiastočnom späťvzati návrhu po začatí pojednávania a po vyhlásení rozsudku tento nebolo možné zmeniť.

10. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods.1 O.s.p. tak, že úspešným žalovaným nepriznal náhradu trov konania, keďže im žiadne nevznikli.

11. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie žalobca, žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a zaviazat žalovaných zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 664,08 eura s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 664,08 eura od 15.01.2010 do zaplataenia. V odôvodnení uviedol, že právny názor súdu prvej inštancie o potrebe výlučnej aplikácie predpisov občianskeho a spotrebiteľského práva je neudržateľný a neobstojí, nakoľko je v rozpore s judikatúrou a so zákonom. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/28/2014. Ďalej uviedol, že ustanovenia zákonov či už Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka týkajúce sa inštitútu premlčania nemajú povahu ustanovení smerujúcich k ochrane práv spotrebiteľa a to preto, že premlčania nikdy nemôže byť podmienkou v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko sa jedná o objektívnu právnu skutočnosť a nestavia spotrebiteľa do nevýhodnejšieho postavenia oproti dodávateľovi. Namietal záver súdu prvej inštancie o nemožnosti použitia Obchodného zákonníka na posúdenie premlčania v danej veci.

12. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie procesným postupom podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), dospejúc k tomu záveru, že podané odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

14. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. V danej veci právny vzťah medzi účastníkmi konania treba posudzovať podľa zák. č. 258/2001 Z. z., pretože v danom prípade išlo o poskytnutie úveru (§ 1 ods. 2 písm. e/ Zák. č. 258/2001 Z.z.). Spory týkajúce sa zmlúv o spotrebiteľských úveroch sú občianskoprávnymi vecami a podstata vzťahu založeného poskytnutím spotrebiteľského úveru je občiansko-právna. Argumentácia navrhovateľa ustanoveniami Obchodného zákonníka je potom bezpredmetná.

16. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

17. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

18. Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ktoré nadobudlo účinnosť 1. mája 2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať

plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

19. V preskúvanom prípade je zrejmé, že prvostupňový súd musel vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, keďže rozhodoval o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, teda bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Je nutné zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. účinné od 01.05.2014 je možné aplikovať aj na konania začaté pred jeho účinnosťou, t.j. aj na konania začaté pred 01.05.2014. Napriek tomu, že samotné premlčanie má hmotnoprávny charakter, procesná povaha citovaného ustanovenia § 5b vyplýva z jeho samotného znenia, ktoré ustanovenie normuje predovšetkým a najmä procesnú činnosť orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy. Na jeho základe sa súdu, ako orgánu rozhodujúcemu o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, ukladá povinnosť v súdnom konaní z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie v spotrebiteľských veciach, teda ide o konkrétny procesný postup súdu v konaní, čo nasvedčuje procesnoprávnemu charakteru ustanovenia. Keďže ide o procesné ustanovenie, v prípade absencie prechodného ustanovenia platí, že súd postupuje podľa právneho stavu účinného v čase rozhodovania súdu. Preto ak v čase rozhodovania súdu vo veci je účinné ustanovenie § 5b citovaného zákona, súd je povinný ho aplikovať, i keď sa súdne konanie začalo skôr, t.j. pred účinnosťou zákona. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

20. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešným žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože im žiadne nevznikli.

21. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).